

4. ISTEN NÉPE HAZÁT KAP: A HONFOGLALÁS

(Józs 3; 6)

Gyülekezeti óraszám: 1. Egyházi iskolák óraszama: 2.

TEOLÓGIAI ALAPVETÉS

(Felhasznált irodalom:

NAGY, M./ JAKAB-SZÁSZI, A./ SÜMEGI, P./ VINCZE, Á., Ószövetségi bibliaismeret, alapmodul. Isten szövetséget köt népével, Budapest, 2015.)

„A honfoglalás

Józsué könyve

Az Egyiptomból való kivonulást a 40 éves pusztai vándorlás követte. Isten hosszú ideig készítette népét arra, hogy a jövevénylét után saját hazát szerezzenek. A letelepült életforma előtt sokáig vándoroltak a pusztában Isten ígéreteire, vezetésére és gondoskodására hagyatkozva. Azonban az Ígéret Földjéhez, Kánaánhoz érkezéskor a megígért tejjel és mézzel folyó terület (2Móz 13,5) nem volt lakatlan. A pusztai vándorlás utáni letelepedési időszakot honfoglalásnak nevezzük, melyről Józsué könyve szól.

Józsué könyve tartalmi szempontból Mózes könyveinek, a Pentateuchosnak a folytatása, ezért a hat könyvet együttesen Hexateuchosnak (hat tekerces) is nevezzük. A könyv legfőbb üzenete, hogy Isten teljesítette ígéretét, elvezette népét a neki ígért földre. Izráel népe Istennek engedelmeskedve birtokba vette Kánaánt, az ígéret földjét. Ezzel megvalósult Isten Ábrahámnak és utódainak adott ígérete: „*nagy néppé lesznek*” azon a földön. A könyv sajátos történetértelmezésének a célja, hogy a korszakot pozitív példaként, az engedelmesség idejeként mutassa be.

Józsué könyvének tartalma

A könyv tartalmilag két fő részre osztható: az 1–12. részek a honfoglalás harcait, a 13–24. részek az ország törzsek közötti felosztását tárják elénk.

Józsué efraimita származású volt, azaz József leszármazottja. Mózes halála után ő volt az a vezető, aki a nép irányítását átvette. Mózes ugyan láthatja még Kánaánt a Nébó hegyéről, de be már nem mehet. Józsué maga Isten hívta el a feladatra, hogy népét bevezesse az új országba (Józs 1,5–9). A következőkben, egészen az 5. fejezet végéig, a honfoglalás előkészületeiről olvasunk. Az elfoglalandó területeket előzetesen **két kém** mérte fel, akiknek **Ráháb**, egy jerikói parázna nő volt segítségére, amiért cserébe ő és háza népe megmenekült a pusztulás elől.

A 3–4. fejezet a **Jordánon való csodálatos átkelés** történetét írja le. A folyó vize kettévált, amíg a szövetség ládáját hordozó papok a medrében álltak, így tudott a nép átkelni.

Az átkelés után a szövetség megújításának jeleként körülmetélkedés történik, és páskát tartanak, melyről az 5. fejezet szól.

Az első, és leghíresebb küzdelem **Jerikó** bevétele volt (Józs 6), de **Aj** városának elfoglalása már nehézségekbe ütközött (Józs 7–8). A honfoglalás egyéb eseményeiről szól a 9–11. fejezet, a 12–19 részben az elfoglalt területek összeírását és **felosztását** írják le. Izráel minden törzse kapott egy-egy részt az országból. A **lévitáknak szánt városokról** később, a 21. fejezetben olvashatunk. Az egész folyamatot két fontos momentum zárja le:

A 22. rész a Jordántól keletre élő népek letelepedését és áldozati helyeinek kialakítását mondja el. A kijelölt áldozati szent helyek a Garizim és Ébál hegye, valamint Gilgál és Síló városa, ahol Saul koráig állt a szent sátor és a szövetségláda.

A 23. rész Józsué intő beszédét, a 24. rész a sikemi országgyűlést és a nép szövetségének megújítását írja le.

A sikemi országgyűlés (Józs 24)

Józsué nem csupán katonai vezető, a hit példaképévé is vált. Az ország elfoglalását követően összehívta a népet Sikembe, egy régi kánaáni városba. Itt választás elé állította őket: vagy Istent követik, vagy a kánaáni isteneket. Személyes hitvallással példát mutatott, majd a nép fogadalmával megújította a mózesi szövetséget. Ezt egy emlékkő állításával erősítették meg. Ez volt egyben Józsué búcsúbeszéde is, aki ezt követően, 110 évesen halt meg.

Bár Józsué ideje alatt az egész országot nem foglalták el, de a honfoglalás aktusa ide kapcsolódik. Ez az időszak a Kr. e. 13. század, mely során a kortörténészek szerint kisebb csoportokban érkezhettek meg az izraeliták Kánaán földjére. Később, Dávid és Salamon korában jött létre az egységes Izrael és Júda.

A honfoglalás sikere nem Izrael katonai erejének, hanem egyedül Isten hatalmának, és jóságának volt köszönhető. Az országot Isten ajándékként adta népének. A kánaániakkal szemben Isten maga harcolt. Az ősatyáknak adott ígéret vált valóra az eseményekben, melynek feltétele volt, hogy a nép az Istennel való szövetséget megtartsa.”¹

VALLÁSPEDAGÓGIAI SZEMPONTOK

Ezen az órán a gyermekekben jelenlévő biztonság utáni vágyat és az abban érzett felszabadultságot kapcsoljuk össze olyan képekkel, mint otthon, haza, ország, úrság.

A biztonság csak vezetetségekben születik meg. Az ország és úrság szó fejezi ki leginkább, hogy Isten országához tartozni csak Isten uralma által lehet. Isten uralma pedig az Élő Úrral való kapcsolatban valósul meg. Ez a kapcsolat, ahogyan Isten népének, úgy a gyermeknek is szabadítás történetekben születik meg. A múlt évi anyag felidézése és az új anyag által a szabadító és hazát adó, a kivezető és helyünket biztosító, a megpróbáló és áldásokkal jelen lévő Isten képe összekapcsolódik, és ezáltal egy teljesebb istenismeretre juthatnak a tanulók.

Adjunk teret ezeken az órákon a személyes bizonyágtételeknek mind a szabadítás, mind az áldások terén! A kortörténeti ismeretek mellé pedig beemelhetjük magyar népünk történetét, aki ugyanígy vándorló népként érkezett ebbe a hazába, és Isten áldásaival maradtunk meg az elmúlt évezred viharos évszázadaiban. Mind a személyes, mind a nemzeti nehézségek, próbatételek, szabadítás történetek és áldások a szabadító és értünk uralkodó, szolgáló Istenhez visznek közelebb.

A TÉMÁHOZ KAPCSOLÓDÓ KÖVETELMÉNYEK:

MINIMUM	OPTIMUM
<ul style="list-style-type: none"> • Aktív részvétel a közös feladatokban, játékokban, közös éneklésekben, imádkozásban, beszélgetésekben.	<ul style="list-style-type: none"> • Aktív részvétel a közös feladatokban, játékokban, közös éneklésben, imádkozásban, beszélgetésekben.

¹ NAGY, M./ JAKAB-SZÁSZI, A./ SÜMEGI, P./ VINCZE, Á., Ószövetségi bibliaismeret, alapmodul. Isten szövetséget köt népével, Budapest, 2015. 60–63. o.

<ul style="list-style-type: none"> • A korosztályi és egyéni sajátosságainak megfelelő szinten: <ul style="list-style-type: none"> ○ Ismerje és a tankönyvi ábra alapján tudja elmondani hogyan jutott Isten népe Egyiptomból az új hazába. ○ Tudja röviden, segítséggel elmondani a tankönyvi szöveg alapján a honfoglalás történetét. ○ Tudja segítséggel értelmezni a lecke Igéjét: Józsué könyve 3,10. 	<ul style="list-style-type: none"> • A korosztályi és egyéni sajátosságainak megfelelő szinten: <ul style="list-style-type: none"> ○ Tudja elmondani Isten népének útját Egyiptomból az új hazába, a tankönyvi ábra alapján. ○ Tudjon tájékozódni a tankönyvi térképen és ismerje néhány törzs nevét és helyét. ○ Tudja röviden elmondani a honfoglalás történetét a tankönyvi szöveg alapján. ○ Tudja önállóan értelmezni a tankönyvi lecke Igéjét: Józsué könyve 3,10.
---	--

ÓRAVÁZLAT JAVASLAT - GYÜLEKEZETEK, ÁLLAMI ISKOLÁK ÓRÁJÁRA

Fő hangsúly: Isten országot/hazát ad.

Kognitív cél: A honfoglalás történeteinek keresztül arra való rámutatás, hogy Isten élő Úr, aki új hazával ajándékozza meg népét.

Affektív cél: Isten uralmával, jelenlétével és vezetésével járó biztonságérzet felfedeztetése és átélésének a segítése.

Pragmatikus cél: A tanulók bátorítása, hogy Isten jelenlétének, uralmának, vezetésének jeleit keressék az életükben.

Óra fő része	Javaslatok	Tananyag, célhoz kapcsolódás
Motiváció, ráhangolódás, előzetes ismeretek aktiválása	<p>Házi feladat összeszedése Ha a tanulókkal rajzoltattunk a múlt órai lecke 4. feladata kapcsán, akkor kérjük el a rajzot! Készíthetünk belőle faliújságot, de mindenképp biztosítsuk őket arról, hogy használni fogjuk az elkövetkező órákban a műveiket!</p> <p>Isten népével jár – szemléltetés Vigyünk be az órára 8 db. lábnyom alakú kartont az alábbi feliratokkal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Itt sínylődünk rabszolgaként Egyiptomban. • Kivezetlek titeket! • Előttünk a Vörös-tenger, mögöttünk a fáraó csapata. • Száraz lábbal viszlek át a tengeren! • Nincs mit enni, nincs mit inni. • Fürjet, mannát adok, vizet fakasztok! • Kóborló nép vagyunk a sivatagban! • Törvényeimmel vezetlek titeket, eligazítalak az életben. 	<p>MFEI 3. lecke 3. (14. o)</p> <p>Eszköz: nyolc db lábnyom kartonból</p>

	<p>Összekeverve adjuk oda a diákoknak. Rakják ki a lépéseket! A nép lépéseire hogyan lépett az Isten?</p> <p>Ismétlés elmélyítése, rögzítése TK 4. lecke (14. o.) illusztrációi segítségével összegezzük a fenti játékot, ezzel mélyítésük el az átismételt anyagot!</p>	TK 4. lecke (14–15. o.) illusztrációi, Feladattár
Feldolgozási javaslat, munkáltatás	<p>Folytassuk a honfoglalás történetének elmondását további hat lábnyom segítségével:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hogyan kelünk át a Jordánon? • Megállítom a folyó vizét. • Hogyan győzzük le erős várak ellenséges harcosait? • Veletek leszek! Kürtötök szavára a falak leomlanak! • Vándorló népként hogyan vegyünk birtokba egy új országot? • Élő Istenként vagytok közöttetek! • „Az élő Isten van közöttetek.” • üres lábnyom <p>A történetmondás megfelelő részénél folytassuk a korábban megkezdett lépések útját a fenti lábnyomokkal! Így jutunk el Józsué zárómondatához: „Az élő Isten van közöttetek.” és Isten népének és a tanulóknak feltett kérdéshez, hogy ők erre mit lépnek? A nép választát megtalálják a TK olvasmányának utolsó sorában.</p> <p>Átvezetés: Itt visszatérhetünk azokra a rajzokra, amelyeket házi feladatként a múlt óra óta készítettek. Beszélhetünk arról, hogy Kánaán földje igazából csak Isten vezetésével lehetett az a föld, amire a nép vágyott, de ez nem mindig valósult meg. De ránézhetünk a letelepedésbeli időszakra egy térkép segítségével.</p> <p>Isten népe az új hazában Dolgozzuk fel közösen a TK-ben található térképet a MF feladatainak segítségével.</p>	<p>Eszköz: 8 lábnyom</p> <p>Kapcsolódó munkafüzet feladat: MFGY 4. lecke 1. (15. o.)</p> <p>Megjegyzés: az üres lábnyomnál hagyjunk időt, csendet, hogy a tanulók megfogalmazhassák válaszaikat! Nem kell hangosan, lehet magukban, de maradhat egy kérdés is, amit majd az év során válaszolnak meg.</p> <p>MFGY 3. lecke 3. (14. o.)</p> <p>MFGY 4. lecke 3. (17. o.) TK 4. lecke (16. o.) térkép Tudod-e?</p>
Aranymondás	„Az élő Isten van közöttetek.” (Józs 3,9)	
Énekjavaslat (alternatívák)	<p>17. A Sionnak hegyén (TK 87. o.) RÉ: 23. zsoltár- Az Úr énnékem (+BS) 47. zsolt. No, minden népek (+BS)</p>	

	DU: 93. Ó, Uram, állíts helyre minket JJ: 59. Izráelnek maradéka, jöjj! 145. Áldunk Téged, Istenünk	
Házi feladat	MFGY 4. lecke 2. (16. o.) Egyéni vagy csoportos gyűjtőmunkában készítsenek a tanulók PowerPointban kiselőadást a következő két témában: 1. téma: Izráel földje akkor – régészeti emlékek és makettek 2. téma: Izráel földje ma	Megjegyzés: Érdeemes kijelölni, hogy ki melyik témát végzi el, hogy mindkettőből szülessen kiselőadás.

TOVÁBBI ÖTLETEK:

(Egyéni feladatlapok összeállíthatók az RPI online feladatbank segítségével:
<http://rpi-feladatbank.reformatus.hu/#/login>)

Képelemzési és szövegelemzési módszertani segédlet

Tankönyv: 14-16. oldalak

A képen látható:

- Rajz: két oldalon lábnyomok, azokban rajzok: kivonulás Egyiptomból, fürjek és víz a pusztában, Vörös-tenger kettéválasztása, Tízparancsolat, Jerikó, csodálatos átkelés a Jordánon, a sikemi országgyűlés
- Rajz: tekeresen térkép rajza, a 12 törzs helye az országban

A szöveg:

- Olvasmány a hosszú vándorlásról, a honfoglalásról és Józsué munkájáról.

Instrukció a képolvasáshoz és a kapcsolódó szöveg elemzéséhez

A képek:

- A játékos munkafüzeti feladatmegoldás után, nézzétek meg a tankönyv ábráit! Mit jelképez a lábnyom?
- Figyeljétek meg a lábnyomokat! Milyen jelenet van az első lábnyomban? Mondjátok el! Hogyan kerültek Egyiptomba a zsidók?
- A második jelenet mit ábrázol? Mi történt a vándorló néppel? Isten hogyan segített rajtuk?
- Mire utal a következő lábnyom ábrája? Meséljétek el! Fogalmazzátok meg, hogyan segített Isten!
- Mire vonatkozik a negyedik lépés ábrája? Miért volt erre szüksége Isten népének?
- Hol történt az ötödik lábnyomban ábrázolt esemény?
- Miről szól a hatodik lábnyom ábrája? Hogyan történhetett ez?
- Milyen eseményt ábrázol a hetedik lábnyom? Ki az, aki beszél a néphez? Miért? Mit mondott?

- Mit üzennek neked ezek a képek? Foglald össze! Tudnál-e a saját életed egyik „lábnyomának” a történetéről beszélni, amikor Isten, mint egy Király segített rajtad vagy a családodon?
  - Figyeld meg a térképet! Találd, ki melyik folyót ábrázolja a térkép! Keresd meg az osztályotok térképén! Milyenek látod?
  - Olvasd el a területen élő törzsek településeinek nevét! Hallottál-e már róluk és mit? Kik telepedtek le a folyótól keletre? Kik azok, akik a folyótól nyugatra telepedtek? Miért épp a folyó környékén telepedtek le?
  - Kik azok a filiszteusok?

A szöveg:

- Milyenek képzeled el az Ígéret Földjét? Miért nevezik így ezt a helyet?
- Mi minden történt az izráeliakkal, míg megérkeztek az új hazába? hogyan segítette őket Isten a vándorlás során?
- Kik azok, akik először telepedtek le az új hazában? Miért?
- Mi történt a többiekkel? Soroljátok fel!
- Mit mondott Józsué a népnek a honfoglalás végén? Milyen eseményekre utalt?
- Mit válaszolt Izráel népe Józsué beszédére? Jegyezzétek meg ezt a mondatot! Mondjátok el hangosan!
- Ti hogyan szolgáljátok az Urat? Mondjátok el!

Beszélgetéspontok az aranymondáshoz:

„Az élő Isten köztetek van”

- Ki mondta ezt a mondatot és kiknek?
- Mit jelent számodra „az élő Isten”?
- Miből gondolhatjuk, hogy az élő Isten közöttünk van ma is?

1. Bizonyágtétel tabló. Önálló gyűjtő munkaként vagy egy szabad órakeret terhére készíthetünk a csoporttal egy tablót, ahol képek, fotók, rajzok, újságcikkek, internetes anyagok segítségével az élő Úrról teszünk bizonyosságot.

2. Egy mai bizonyágtétel. Ha van a környezetünkben olyan református fiatal vagy idős ember, akinek az életében különös szabadítással munkálkodott az élő Úr, és szívesen elmeséli történetét az osztálynak, hívjuk el az egyik alkalomra!

3. A Szentföld feltárása című dokumentumfilm (1 óra 42 perc).

<https://www.youtube.com/watch?v=WbMjBDOtWVc>

<https://gloria.tv/video/jLwq9NLQLCg>

Maga a dokumentumfilm sokkal inkább turista/zarándok szemmel készült, mint pedagógiai szempontokból. De sok mai kép közben a legfontosabb bibliai vonatkozások is elhangzanak.

8-13. percig találjuk a pusztai vándorláshoz, Mózes halálához, és a honfoglaláshoz kapcsolható részeket. 13-15. percig pedig a Dávidról és Salamonról szólót.

Az előtte és a további részek is érdekesek lehetnek, a tanév során, újból és újból visszatérhetünk rájuk.

4. Szentföldi körutazás (1 óra 45 perc)

Ugyancsak egy dokumentumfilm a mai Izráelről zárándok szemmel, újból és újból a bibliai helyekre, történetekre, szereplőkre utalva.

9-14. percig találjuk az egyiptomi szabadulást, majd a honfoglalást

5. Magyarország története 2. rész – Honfoglalás.

<https://www.youtube.com/watch?v=H8UCRWYugV0>

Magyar népünk is vándorló népként érkezett jelenlegi hazánkba. Beszélgethetünk akár a fenti film segítségével is a hasonlóságokról, különbségekről.

INSTRUKCIÓK A MUNKAFÜZET FELADATAIHOZ:

2. feladat: Megoldások sorrendben: Rúben, Gád, Manassé, Jordán, Jerikó, ország, emóri, kánaániak/emóriak, Józsuét

3. feladat:

a) Kakukktojás: filiszteusok – nem Izráel népéhez tartoznak.

c) Gád, Rúben, Manassé

d) Ismerősek lehetnek a törzsek nevei, hiszen Izráel gyermekeiről több helyen hallhattak. Hallgassuk meg, és javítsuk ki óvatosan a félreértéseket, hamis információkat, rosszul rögzült dolgokat! De ismerősek lehetnek a helységnevek is további történetekből. Itt figyelhetünk arra, hogy kronologikusan rendet tegyünk köztük, hogy mi történt az ÓSZ idejében, és mi Jézus idejében.

ÓRAVÁZLAT JAVASLAT - EGYHÁZI ISKOLÁK 1. ÓRÁJÁRA (MF 4/A. LECKE)

Fő hangsúly: Isten országot/hazát ad.

Kognitív cél: A honfoglalás történeteinek keresztül arra való rámutatás, hogy Isten élő Úr, aki új hazával ajándékozza meg népét.

Affektív cél: Isten uralmával, jelenlétével és vezetésével járó biztonságérzet felfedeztetése és átélésének a segítése.

Pragmatikus cél: A tanulók bátorítása, hogy Isten jelenlétének, uralmának, vezetésének jeleit keressék az életükben.

Óra fő része	Javaslatok	Tananyag, célhoz kapcsolódás
Motiváció, ráhangolódás, előzetes ismeretek aktiválása	Házi feladat összeszedése Ha a tanulókkal rajzoltattunk a múlt órai lecke 4. feladata alapján, akkor kérjük el a rajzot, és biztosítsuk őket, hogy még használni fogjuk, bár nem ezen az órán! (következően) Isten népével jár – szemléltetés. Vigyünk be az órára 8 db. lábnyom alakú kartont az alábbi feliratokkal: <ul style="list-style-type: none"> • Itt sínylődnünk rabszolgaként Egyiptomban. • Kivezetlek Titeket!	MFEI 3. lecke 4. (15. o) Eszköz: nyolc db lábnyom kartonból

	<ul style="list-style-type: none"> • Előttünk a Vörös-tenger, mögöttünk a fáraó csapata. • Száraz lábbal viszlek át a tengeren! • Nincs mit enni, nincs mit inni. • Fürjet, mannát adok, vizet fakasztok! • Kóborló nép vagyunk a sivatagban! • Törvényeimmel vezetlek Titeket, eligazítalak az életben. <p>Összekeverve adjuk oda a diákoknak! Rakják ki a lépéseket! Isten népének útján milyen lépésre mit lépett az Isten?</p> <p>Ismétlés elmélyítése, rögzítése TK 4. lecke (14. o.) illusztrációi segítségével összegezzük a fenti játékot, ezzel mélyítésük el az átismételt anyagot!</p>	TK 4. lecke (14-15. o.) illusztrációi, Feladattár
<p>Feldolgozási javaslat, munkáltatás</p>	<p>Folytassuk a honfoglalás történetének elmondását további nyolc lábnyom segítségével:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hogyan kelünk át a Jordánon? • Megállítom a folyó vizét. • Hogyan győzzük le erős várak ellenséges harcosait? • Veletek lesztek! Kürtötök szavára a falak leomlanak! • Vándorló népként hogyan vegyünk birtokba egy új országot? • Élő Istenként vagyok közöttetek! • „Az élő Isten van közöttetek.” • üres lábnyom <p>A történetmondás megfelelő részénél folytassuk a korábban megkezdett lépések útját a fenti lábnyomokkal! Így jutunk el Józsué zárómondatához: „Az élő Isten van közöttetek.” és Isten népének és a tanulóknak feltett kérdéshez, hogy ők erre mit lépnek? A nép válaszát megtalálják a TK olvasmányának utolsó sorában.</p> <p>Józsué széke itt és most – képzeletjáték, szerepjáték. Tegyünk ki egy széket az osztály elé! Bárki beleülhet és beszélhet arról, hogy mi mindenben van jelen az élő Isten itt, ebben a korban, ebben a világban. Lehet csak egy-egy mondatot is mondani.</p>	<p>Eszköz: 8 lábnyom</p> <p>Kapcsolódó munkafüzeti feladat: MFEI 4/A. lecke 1. (16. o.)</p> <p>Megjegyzés: az üres lábnyomnál hagyjunk időt, csendet, hogy a tanulók megfogalmazhassák válaszaikat! Nem kell hangosan, lehet magukban, de maradhat egy kérdés is, amit majd az év során válaszolnak meg.</p> <p>Eszköz: szék</p> <p>Kapcsolódó munkafüzeti feladat: MFEI 4/A lecke 2.</p>

Aranymondás	„Az élő Isten van köztetek.” (Józs 3,9)	
Énekjavaslat (alternatívák)	17. A Sionnak hegyén (TK 87. o.) RÉ: 23. zsoltár- Az Úr énnékem (+BS) 47. zsolt. No minden népek (+BS) DU: 93. Ó, Uram, állíts helyre minket JJ: 59. Izráelnek maradéka, jöjj! 145. Áldunk Téged, Istenünk	
Házi feladat	MFEI 4/A lecke 3. (17. o.)	

TOVÁBBI ÖTLETEK:

1. Bizonyágtétel -tabló. Önálló gyűjtő munkaként vagy egy szabad órakeret terhére készíthetünk a csoporttal egy tablót, ahol képek, fotók, rajzok, újságcikkek, internetes anyagok segítségével az élő Úrról teszünk bizonyosságot.

2. Egy mai bizonyágtétel. Ha van a környezetünkben olyan református fiatal vagy idős ember, akinek az életében különös szabadítással munkálkodott az élő Úr, és szívesen elmeséli történetét az osztálynak, hívjuk el az egyik alkalomra!

INSTRUKCIÓK A MUNKAFÜZET FELADATAIHOZ:

2. feladat: Megoldások sorrendben: Rúben, Gád, Manassé, Jordán, Jerikó, ország, emóri, kánaániak/emóriak, Józsuét

ÓRAVÁZLAT JAVASLAT – EGYHÁZI ISKOLÁK 2. ÓRÁJÁRA (MF 4/B LECKE)

Fő hangsúly: Isten országot/hazát ad.

Kognitív cél: A honfoglalás történeteinek keresztül arra való rámutatás, hogy Isten élő Úr, Aki új hazával ajándékozza meg népét.

Affektív cél: Isten uralmával, jelenlétével és vezetésével járó biztonságérzet felfedeztetése és átélésének a segítése.

Pragmatikus cél: A tanulók bátorítása, hogy Isten jelenlétének, uralmának, vezetésének jeleit keressék az életükben.

Óra fő része	Javaslatok	Taneszköz, célhoz kapcsolódás
Motiváció, ráhangolódás, előzetes ismeretek aktiválása	Házi feladat ellenőrzése, előző órán tanultakra visszautalás Egy olyan ország, ahol Isten a király – egymás munkáinak megvizsgálása Az óra anyagára hangolódásként vegyük elő azokat a rajzokat, amelyeket házi feladatként az elmúlt héten készítették! Rakjuk ki a táblára őket, és beszéltesük a gyermekeket a rajzok alapján!	MFEI 4/A. lecke 3. (17. o.) MFEI 3. lecke 3. (15. o) Beadott munkák, rajzok

	<p>Beszélhetünk Isten tervéről, hogy népét megajándékozta Kánaán földjével, amelyben a legnagyobb ajándék nem maga a föld, hanem az élő Isten jelenléte és vezetése volt.</p> <p>Átvezetés: Múlt órai történet felidézése munkafüzetben munkáltatással.</p>	MFEI 4/B 2. (19. o.)
Feldolgozási javaslat, munkáltatás	<p>Isten népe az új hazában Dolgozzuk fel közösen a TK-ben található térképet a MF feladatainak segítségével!</p> <p>Honfoglaló – Térbeli barkochbás játék Kérjük meg a gyerekeket, hogy memorizálják a MF 18. oldalán lévő térkép feliratait. Írjuk fel külön post-itokra a törzsek neveit és a filiszteus kifejezést. Alakítsunk ki egy üres teret az osztályban egy kötél vagy festőszalag segítségével a tanteremben! Jelöljük ki a Galileaitó, a Jórsán és a Holt-tenger helyét! Osszuk ki a post-itokon a neveket úgy, hogy aki kapja, az nem láthatja, hanem egyből a homlokára teszi! Így csak a többiek segíthetnek abban, hogy ő hol helyezkedik el a térképen. Úgy kell segítséget kérnie, mint a barkochbában, hogy a válasz csak 'igen', 'nem', 'is-is' lehet. Cél, hogy mindenki megtalálja a térben a helyét, megtörténjen a honfoglalás.</p>	<p>MFEI 4/B. lecke 1. (18. o) TK 4. lecke (16. o.) térkép Tudod-e?</p> <p>Eszköz: post-it kötél vagy festőszalag</p>
Aranymondások	„Az élő Isten van köztetek.” (Józs 3,9)	
Énekjavaslat (alternatívák)	<p>17. A Sionnak hegyén (TK 87. o.) RÉ: 23. zsoltár: Az Úr énnékem (+BS) 47. zsolt. No, minden népek (+BS) DU: 93. Ó, Uram, állíts helyre minket JJ: 59. Izráelnek maradéka, jöjj! 145. Áldunk Téged, Istenünk</p>	
Házi feladat	<p>Egyéni vagy csoportos gyűjtőmunkában készítsenek a tanulók PowerPointban kiselőadást a következő két témában: 1. téma: Izráel földje akkor – régészeti emlékek és makettek 2. téma: Izráel földje ma</p>	<p>Megjegyzés: Érdemes kijelölni, hogy ki melyik témát végzi el, hogy mindkettőből szülessen kiselőadás.</p>

TOVÁBBI ÖTLETEK:

1. A Szentföld feltárása című dokumentumfilm (1 óra 42 perc).

<https://www.youtube.com/watch?v=WbMjBDOtWVc>

<https://gloria.tv/video/jLwq9NLQLCg>

Maga a dokumentumfilm sokkal inkább turista/zarándok szemmel készült, mint pedagógiai szempontokból. De sok mai kép közben a legfontosabb bibliai vonatkozások is elhangzanak.

8-13. percig találjuk a pusztai vándorláshoz, Mózes halálához, és a honfoglaláshoz kapcsolható részeket. 13-15. percig pedig a Dávidról és Salamonról szólót.

Az előtte és a további részek is érdekesek lehetnek, a tanév során újból és újból visszatérhetünk rájuk.

2. Szentföldi körutazás (1 óra 45 perc).

Ugyancsak egy dokumentumfilm a mai Izráelről zarándok szemmel, újból és újból a bibliai helyekre, történetekre, szereplőkre utalva.

9-14. percig találjuk az egyiptomi szabadulást, majd a honfoglalást

3. Magyarország története 2. rész – Honfoglalás.

<https://www.youtube.com/watch?v=H8UCRWWYugV0>

Magyar népünk is vándorló népként érkezett jelenlegi hazánkba. Beszélgethetünk akár a fenti film segítségével is a hasonlóságokról, különbségekről.

INSTRUKCIÓK A MUNKAFÜZET FELADATAIHOZ:

1. feladat:

a) Kakukktojás: filiszteusok – nem Izráel népéhez tartoznak.

c) Gád, Rúben, Manassé

d) Ismerősek lehetnek a törzsek nevei, hiszen Izráel gyermekeiről több helyen hallhattak. Hallgassuk meg, és javítsuk ki óvatosan a félreértéseket, hamis információkat, rosszul rögzült dolgokat! De ismerősek lehetnek a helységnevek is további történetekből. Itt figyelhetünk arra, hogy kronologikusan rendet tegyünk köztük: mi történt az ÓSZ idejében és mi Jézus korában.